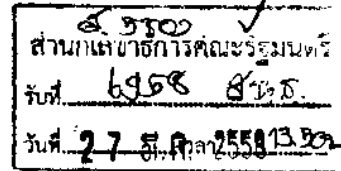

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๖๐๙/๑ ๕๕๐

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบทบทวนมติคณะรัฐมนตรี และขอความเห็นชอบในการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
กรณีการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๖๓๒๓

ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๒

๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๑๐๓๙๑

ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖

๔. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๕๐๙

ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๐

๕. ตารางสรุปสาระสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการอนุญาตให้โรงงานน้ำตาล

ย้ายสถานที่ตั้ง ขยายกำลังการผลิต นำกำลังการผลิตส่วนที่เหลือไปตั้งเป็นโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่

๖. แผนยุทธศาสตร์อ้อยโรงงาน และน้ำตาลทราย (Roadmap) พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙

๗. สรุปเปรียบเทียบการกำหนดระยะห่างระหว่างโรงงานน้ำตาล

๘. ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การอนุญาตให้ตั้งหรือย้ายหรือขยายโรงงานน้ำตาล

ในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ.

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี และขอความเห็นชอบ
ในการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม กรณีการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล ตาม
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) และ (๙)ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ
พิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวง
อุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

(๑) ไม่อนุญาตให้มีการตั้งโรงงานน้ำตาลทรายเพิ่มขึ้นใหม่

(๒) อนุญาตให้ย้ายโรงงานน้ำตาลทรายจากเขตที่มีปริมาณอ้อยไม่เพียงพอ

ไปสู่เขตที่มีปริมาณอ้อยมีมากเกินไป และให้มีโอกาสขยายกำลังการผลิตได้ตามความเหมาะสมของอ้อยในเขตที่จะ
ไปตั้งใหม่ด้วย

(๓) อนุญาตให้โรงงานที่มีอยู่เดิมที่ตั้งอยู่ในเขตที่มีปริมาณอ้อยมีมากเกินไป

กำลังการผลิตของโรงงานที่มีอยู่ ขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นได้ตามความเหมาะสมกับปริมาณอ้อยในเขตนั้น ๆ

/(๔) การดำเนินการ...

(๔) การดำเนินการตามข้อ (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการขยายพื้นที่ปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น

๑.๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ที่ให้ความเห็นชอบตามแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยในข้อเสนอ ๑.๒ (๕) ห้ามไม่ให้มีการเพิ่มกำลังการผลิตของโรงงานน้ำตาล และกำหนดมาตรการในการจัดการกับกำลังการผลิตส่วนเกินที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่ยังไม่ได้ดำเนินการ รวมทั้งกำหนดสถานที่ตั้งของโรงงานน้ำตาลให้เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกก่อนที่จะห้ามไม่ให้มีการย้ายและขยายโรงงานอีกต่อไป

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๓ โดยผลของคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ส่งผลให้การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาลมีลักษณะดังนี้

(๑) เฉพาะผู้ประกอบการโรงงานน้ำตาลรายเดิมเท่านั้นที่สามารถประกอบกิจการได้

(๒) การขอตั้งโรงงานน้ำตาลใหม่ต้องผ่านการพิจารณาหลักเกณฑ์ที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๓) การพิจารณาตั้งโรงงานน้ำตาลเพิ่มเติมผู้ประกอบการต้องดำเนินการ ๒ ขั้นตอน คือ ขอให้นำเสนอเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เพื่อให้ขยายกำลังการผลิต และหรือนำกำลังการผลิตย้ายไปตั้งที่แห่งใหม่ได้ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว จึงจะยื่นขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๑.๔ กระทรวงอุตสาหกรรมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันการแย่งอ้อยระหว่างโรงงานที่ตั้งใหม่และโรงงานเดิม โดยมุ่งเน้นให้โรงงานที่ตั้งใหม่ไปดำเนินการส่งเสริมอ้อยของตนเอง ซึ่งกระบวนการในการพิจารณาอนุญาตดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาอนุญาตเพราะต้องนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้มีการลงทุนจากผู้ประกอบการรายใหม่ และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เกษตรกรหันมาปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตอ้อยเกินกว่ากำลังการผลิตน้ำตาลทรายที่มีอยู่ ส่งผลให้เกิดการรอคิวในการส่งอ้อยเข้าโรงงานมีระยะเวลานาน ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก

๑.๑.๕ จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวทำให้กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอทบวณมติคณะรัฐมนตรี และขอความเห็นชอบในการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมกรณีการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล ดังนี้

(๑) ขอความเห็นชอบทบวณมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ โดยขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒

(๒) ขอความเห็นชอบทบวณมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ในข้อ ๑.๒ (๕)

(๓) ขอความเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การอนุญาตให้ตั้งหรือย้ายหรือขยายโรงงานน้ำตาลในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เพื่อเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล และการขยายโรงงานน้ำตาลทรายใหม่ให้ชัดเจน โดยการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒(๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และกำหนดบทเฉพาะการเพื่อเป็นมาตรการรองรับ สำหรับผู้ประกอบการรายเดิมที่ได้ยื่นคำขอไว้แล้ว และอยู่ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาลแต่ยังไม่ได้รับอนุญาต

๑.๑.๖ จากผลการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีตามข้อ ๑.๑.๕ (๑) และ (๒) และการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว จะทำให้กระบวนการพิจารณาการอนุญาตประกอบกิจการโรงงานน้ำตาลทั้งหมดจะเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ผู้ประกอบการทุกรายที่มีความสามารถและมีความพร้อมที่จะประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล สามารถยื่นขอประกอบกิจการได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประกอบการโรงงานน้ำตาลรายที่มีอยู่เดิม และการขอตั้งโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ รวมทั้งการขอขยายกำลังการผลิตสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทุกครั้งอีกต่อไป

(๒) หลักเกณฑ์การพิจารณาทั้งหมดมีความชัดเจน และปรากฏอยู่ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) การขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล อยู่ในการพิจารณาของหน่วยราชการสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง โดยผู้ประกอบการต้องดำเนินการดังนี้

(๓.๑) เสนอเรื่องเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายตรวจสอบและรับรองว่าผู้ประกอบการรายนี้มีความพร้อมที่จะประกอบกิจการโรงงานน้ำตาลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ และออกหนังสือรับรอง

(๓.๒) เมื่อได้รับหนังสือรับรองแล้วให้ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พร้อมคำรับรองของสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป

๑.๑.๗ การกำหนดมาตรการรองรับผู้ประกอบการรายเดิมที่ได้ยื่นคำขอขยายกำลังการผลิต ขยายกำลังการผลิตไปตั้งในพื้นที่แห่งใหม่ตามผลของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ในข้อ ๑.๒ (๕) ที่ขอยกเลิก และยังไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน โดยกำหนดเป็นบทเฉพาะกาล ดังนี้

(๑) ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลตามมติคณะรัฐมนตรี และได้ยื่นคำขอประกอบกิจการโรงงานก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ต้องแจ้งประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๖๐ และมีให้นำหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดไว้ในประกาศมาบังคับใช้

(๒) ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลตามมติคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ ทั้งนี้ต้องยื่นคำขอประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๕๙ และแจ้งประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๖๑

(๓) ให้ผู้ที่ขออนุญาตตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลที่ยังมิได้รับการพิจารณาก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายพิจารณาคำขอตามลำดับที่ได้มีการยื่นไว้ และหากผู้ที่ขออนุญาตมีความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำขอให้ถือเสมือนว่าผู้ที่ขออนุญาตได้ยื่นคำขอใหม่ ณ วันที่ขอเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำขอ

ทั้งนี้ การแก้ไขดังกล่าวจะส่งผลให้การตั้งโรงงานน้ำตาล มีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์อ้อยโรงงานและน้ำตาลทราย (Roadmap) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙ ที่ได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จากคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

/ซึ่งภาคอุตสาหกรรม...

ซึ่งภาคอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกับนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนการปลูกอ้อยทดแทนข้าวในพื้นที่นาดอนที่ขาดศักยภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดน้ำตาลทรายทั้งภายในและต่างประเทศ รวมถึงความต้องการเอทานอลและพลังงานไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ได้พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมทั้งได้ให้ความเห็นชอบการย้ายสถานที่ตั้งและหรือขยายกำลังการผลิตของโรงงานน้ำตาลทราย ซึ่งในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในครั้งนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมได้แจ้งหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมในการย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาลทราย ดังนี้

(๑) ระยะห่างระหว่างโรงงานแห่งใหม่กับโรงงานเดิมในเส้นทางที่ใกล้ที่สุด ไม่น้อยกว่า ๘๐ กิโลเมตร

(๒) ให้โรงงานที่จะย้าย มีการเตรียมอ้อยเข้าสู่โรงงานในปีแรกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของกำลังการผลิตในฤดูหีบนั้น ๆ โดยจำนวนวันหีบอ้อยเฉลี่ย ๑๒๐ วันต่อปี และต้องไม่ใช่อ้อยของเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่เป็นคู่สัญญากับโรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เดิม

๑.๒.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้โรงงานน้ำตาลทรายย้ายสถานที่ตั้ง ขยายกำลังการผลิต นำกำลังการผลิตส่วนที่เหลือไปตั้งเป็นโรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๒๔ โรงงาน รายละเอียดปรากฏตามตารางสรุปสาระสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ ขณะนี้ผู้ประกอบการจำนวน ๒๔ โรงงาน ได้รับมติเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้ย้ายสถานที่ตั้ง และขนานำกำลังการผลิตส่วนที่เหลือของโรงงานไปตั้งเป็นโรงงานแห่งใหม่ ขยายกำลังการผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ซึ่งขณะนี้เปิดดำเนินการแล้ว ๑๒ โรงงาน

๑.๓.๒ นอกจากนี้แล้วยังมีผู้ประกอบการรายเดิมที่ยื่นคำขอเพื่อตั้ง และขยายโรงงานน้ำตาลที่อยู่ระหว่างการพิจารณาอีก ๔๕ คำขอ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ กระบวนการในการพิจารณาอนุญาตตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหาดอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ในข้อ ๑.๒ (๕) ก่อให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาอนุญาตเพราะต้องนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้มีการลงทุนจากผู้ประกอบการรายใหม่ และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เกษตรกรหันมาปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตอ้อยเกินกว่ากำลังการผลิตน้ำตาลทรายที่มีอยู่ ส่งผลให้เกิดการรอคิวในการส่งอ้อยเข้าโรงงานมีระยะเวลานาน ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก รวมทั้งไม่รองรับกับแผนยุทธศาสตร์อ้อยโรงงานและน้ำตาลทราย (Roadmap) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙ ที่ภาคอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกับนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนการปลูกอ้อยทดแทนข้าวในพื้นที่นาดอนที่ขาดศักยภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดน้ำตาลทรายทั้งภายในและต่างประเทศ รวมถึงความต้องการเอทานอลและพลังงานไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

๒.๒ เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานน้ำตาล และการขยายโรงงานน้ำตาลใหม่มีความเหมาะสมและชัดเจน กระทรวงอุตสาหกรรมจึงขอเสนอหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้ตั้ง หรือ ย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลโดยการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ขณะนี้ในบางพื้นที่ปลูกอ้อยที่มีผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีความหนาแน่นสูง ซึ่งเกิดจากชาวไร่อ้อยเดิมเพิ่มการเพาะปลูก และการที่เกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อย ส่งผลให้การ หนี้อ้อยของโรงงานน้ำตาลที่ตั้งอยู่เดิมไม่สามารถรองรับปริมาณอ้อยที่เพิ่มขึ้นได้ทั้งหมด ต้องรอคิวในการส่ง อ้อยเข้าโรงงาน ทำให้อ้อยเสื่อมคุณภาพ สร้างความเสียหายอย่างมากให้แก่เกษตรกร และระบบอุตสาหกรรม อ้อยและน้ำตาลทรายโดยรวม

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมาย

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น แล้วมีความเห็นดังนี้

๔.๑ มีโรงงานน้ำตาลจำนวนมากที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการย้าย สถานที่ตั้งหรือนำกำลังการผลิตส่วนที่เหลือไปตั้งเป็นโรงงานแห่งใหม่แล้ว ไม่สามารถหาพื้นที่เหมาะสมในการ ตั้งโรงงานผลิตน้ำตาลและประกอบกิจการได้ เนื่องจากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ระยะห่างจาก โรงงานน้ำตาลที่มีอยู่เดิมในเส้นทางที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า ๘๐ กิโลเมตร

๔.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยบางพื้นที่มีปริมาณอ้อยหนาแน่นมาก จนทำให้โรงงานที่มีอยู่เดิม ไม่สามารถรองรับปริมาณอ้อยได้หมด และหากเกษตรกรชาวไร่อ้อยจะต้องขนส่งอ้อยเข้าหีบที่โรงงานอื่น ที่ไกลกว่า ๘๐ กิโลเมตร จะต้องรับภาระค่าขนส่งเพิ่มขึ้นและจะทำให้อ้อยเสื่อมคุณภาพ ในบางกรณีจึงมีความ จำเป็นต้องพิจารณาผ่อนปรนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการตั้งโรงงานใหม่เฉพาะในเขตอ้อยที่มีความหนาแน่น เพื่อ ช่วยแก้ไขปัญหากลุ่มเกษตรกร และสอดคล้องกับสถานะการเติบโตของผลผลิตอ้อยในปัจจุบัน ประกอบกับโรงงาน น้ำตาลจำเป็นต้องตั้งอยู่ในแหล่งพื้นที่ปลูกอ้อย ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดพื้นที่ปลูกอ้อยที่ เหมาะสมไว้ใน ๔๘ จังหวัด

๔.๓ เงื่อนไขการย้ายสถานที่ตั้งและขยายกำลังการผลิตของโรงงานน้ำตาลที่กำหนดให้มี ระยะห่างจากโรงงานน้ำตาลที่มีอยู่เดิมในเส้นทางที่ใกล้ที่สุดไม่น้อยกว่า ๘๐ กิโลเมตร เป็นข้อกำหนดที่มี จุดประสงค์เพื่อป้องกันการแย่งอ้อยระหว่างโรงงานที่ตั้งใหม่และโรงงานเดิม โดยมุ่งเน้นให้โรงงานที่ตั้งใหม่ ไปดำเนินการส่งเสริมอ้อยของตนเอง อย่างไรก็ตามปัจจุบันในบางพื้นที่เกษตรกรหันมาปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นเป็น จำนวนมาก ทำให้ผลผลิตอ้อยเกินกว่ากำลังการผลิตน้ำตาลทรายที่มีอยู่ ส่งผลให้เกิดการรอคิวในการส่งอ้อยเข้า โรงงานมีระยะเวลานาน สร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก และไม่สอดคล้องกับสถานะการเติบโต ของผลผลิตอ้อยในปัจจุบัน รวมถึงไม่รองรับกับแผนยุทธศาสตร์อ้อย และน้ำตาลทราย (Roadmap) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ที่ภาคอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้รองรับกับ นโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนการปลูกอ้อยทดแทนข้าวในพื้นที่นาดอนที่ขาดศักยภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำตาลทราย ให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ รวมถึงความต้องการเอทานอล พลังงานไฟฟ้า และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๔.๔ กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประยะรัศมีโดยรอบ โรงงานน้ำตาล ที่มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและรองรับปริมาณการปลูกอ้อย เพื่อเป็นวัตถุดิบป้อนเข้าสู่ กระบวนการผลิตของโรงงานน้ำตาล แล้วเห็นว่า จากข้อมูลปัจจุบันโรงงานน้ำตาลมีกำลังการผลิตเฉลี่ย

๑๘,๐๐๐ ตันอ้อยต่อวัน จะใช้อ้อยเข้าหีบ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตันอ้อยต่อฤดูหีบ คิดเป็นพื้นที่ในการปลูกอ้อยประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งระยะรัศมีโดยรอบโรงงานน้ำตาลที่จะรองรับปริมาณอ้อย ๒,๐๐๐,๐๐๐ ตันอ้อยต่อฤดูหีบ อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีระยะรัศมีไม่น้อยกว่า ๒๐ กิโลเมตร โดยระยะรัศมี ๒๐ กิโลเมตร ต้องส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกอ้อย ๒๕.๔๕% หากเป็นระยะรัศมี ๒๕ กิโลเมตร ต้องส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกอ้อย ๑๖.๒๙% หากเป็นระยะรัศมี ๓๐ กิโลเมตร ต้องส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกอ้อย ๑๑.๓๑% ทั้งนี้ พื้นที่ทั้งหมดนั้นจะทำการส่งเสริมให้เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยได้ไม่เกินไปกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่เหลืออีกร้อยละ ๗๐ จะเป็นส่วนพื้นที่ของบ้านเรือน ชุมชน ถนนหนทาง และการดำเนินกิจการประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ เรื่องของระยะทางขนส่งอ้อยจากไร่อ้อยสู่โรงงานน้ำตาลก็เป็นหนึ่งปัจจัยที่สำคัญยิ่ง เพราะจะมีส่วนที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของการปลูกอ้อย และส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรชาวไร่อ้อย โดยเฉพาะราคาอ้อยที่ประกาศนั้นเป็นราคาที่รับซื้อหน้าโรงงานน้ำตาล ถ้าหากระยะที่ไกลมาก เกษตรกรชาวไร่อ้อยต้องแบกรับภาระการขนส่งอ้อยเข้าโรงงาน ดังนั้น ระยะรัศมีที่ ๒๕ กิโลเมตร รอบโรงงาน จึงเป็นระยะที่เหมาะสมที่สุด และในการส่งเสริมการปลูกอ้อยนั้น ก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่มากนัก (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๔.๕ ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กระทรวงอุตสาหกรรมจึงขอเสนอทบพวนมติคณะรัฐมนตรีโดยยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ และวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหาดูแลอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอในข้อ ๑.๒ (๕) และขอเสนอร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การอนุญาตให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตตั้งโรงงานน้ำตาลออกตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ ๑ ผู้ที่ขออนุญาตตั้ง หรือย้ายโรงงานน้ำตาลต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ที่ขออนุญาตตั้ง หรือย้ายโรงงานน้ำตาลต้องมีเขตโรงงานที่มีระยะห่างจากเขตโรงงานน้ำตาลที่มีอยู่เดิมไม่น้อยกว่า ๕๐ กิโลเมตร โดยการวัดระยะเป็นเชิงเส้นตรง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นท้องที่ในจังหวัดเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(๒) โรงงานน้ำตาลแห่งใหม่ ต้องมีแผนการเตรียมปริมาณอ้อยจากการส่งเสริมและพัฒนาเข้าสู่โรงงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของกำลังการผลิตของฤดูการผลิตนั้น ๆ โดยกำหนดจำนวนวันหีบอ้อยของโรงงานทั่วประเทศเฉลี่ย ๑๒๐ วันต่อปี และต้องไม่ใช่อ้อยของเกษตรกรที่เป็นคู่สัญญากับโรงงานน้ำตาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เดิม

ข้อ ๒ โรงงานน้ำตาลที่ขออนุญาตขยายโรงงานน้ำตาลต้องมีปริมาณอ้อยจากการส่งเสริมและพัฒนาอ้อยของโรงงานน้ำตาลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี และต้องไม่ใช่อ้อยของเกษตรกรที่เป็นคู่สัญญากับโรงงานน้ำตาลอื่น อีกทั้งโรงงานน้ำตาลที่ขออนุญาตไม่อาจหีบอ้อยผลิตน้ำตาลทรายได้ทันตามเวลาที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนด อันเนื่องมาจากกำลังการผลิตเดิมของโรงงานน้ำตาล และต้องมีแผนการเตรียมปริมาณอ้อยจากการส่งเสริมและพัฒนาอ้อยเข้าสู่โรงงานน้ำตาลในส่วนที่จะขออนุญาตขยายโรงงานน้ำตาลด้วย

ข้อ ๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นผู้พิจารณาให้การรับรองการขออนุญาตตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ของประกาศฉบับนี้แล้วแต่กรณี และเมื่อผู้ที่ขออนุญาตได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายแล้ว ให้ผู้ที่ขออนุญาตตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้แล้วเสร็จและสามารถประกอบกิจการได้ภายใน ๕ ปี นับจากวันที่ได้รับการรับรอง หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ถือว่า การรับรองสิ้นสุดลง และผู้ที่ขออนุญาตต้องขอการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายใหม่ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๔.๖ การกำหนดมาตรการรองรับผู้ประกอบการรายเดิมที่ได้ยื่นคำขอขยายกำลังการผลิต ขยายกำลังการผลิตไปตั้งในพื้นที่แห่งใหม่ตามผลของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ และวันที่

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ในข้อ ๑.๒ (๕) ที่ขอยกเลิก และยังไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน โดยกำหนดเป็นบทเฉพาะกาล ดังนี้

(๑) ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลตามมติคณะรัฐมนตรี และได้ยื่นคำขอประกอบกิจการโรงงานก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ต้องแจ้งประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๖๐ และมีให้นำหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดไว้ในประกาศมาบังคับใช้

(๒) ให้ผู้ที่ได้รับความเห็นชอบให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลตามมติคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ให้ถือปฏิบัติหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ และจะต้องยื่นคำขอประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๕๙ และแจ้งประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในปี ๒๕๖๑

(๓) ให้ผู้ที่ขออนุญาตตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลที่ยังมิได้รับการพิจารณา ก่อนวันที่ประกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายพิจารณาคำขอตามลำดับที่ได้มีการยื่นไว้ และหากผู้ที่ขออนุญาตมีความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำขอให้ถือเสมือนว่าผู้ที่ขออนุญาตได้ยื่นคำขอใหม่ ณ วันที่ขอเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำขอ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

- ไม่มี -

๖. ผลกระทบ

๖.๑ การลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกรจากการขนส่งอ้อย และลดปัญหาการเสื่อมคุณภาพอ้อย ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๖.๒ เพิ่มความสมดุลระหว่างผลผลิตอ้อยและกำลังการผลิตน้ำตาลทราย

๖.๓ การบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวมากขึ้น

๖.๔ สร้างความเจริญและกระจายรายได้แก่ท้องถิ่น

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๙. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒ ได้กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศ หรือของสาธารณชน ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑) กำหนดจำนวนและขนาดของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิดที่จะให้ตั้ง หรือขยาย หรือที่จะไม่ให้ตั้ง หรือขยาย ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดังนี้

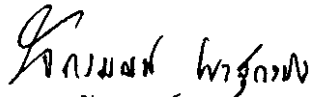
๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒ โดยขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๒

๑๐.๒ ให้ความเห็นชอบทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่เห็นชอบตามแนวทางแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในระยะยาวตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอในข้อ ๑.๒ (๕)

๑๐.๓ ให้ความเห็นชอบร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การอนุญาตให้ตั้งหรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาลในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ทั้งนี้ ในระหว่างที่ประกาศดังกล่าวยังไม่จะมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาการอนุญาตให้ตั้ง หรือย้าย หรือขยายโรงงานน้ำตาล โดยนำหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมไปใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรมณต์ ผาสุกวนิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๐๖๘

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๓๔๔๕

E-mail: ocsb0609@ocsb.go.th